



ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK  
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdy a soudců JUDr. Lenky Matyášové a Mgr. Ondřeje Mrákoty v právní věci žalobce: **P. Č.**, proti žalovanému: **Ministerstvo spravedlnosti**, se sídlem Vyšehradská 16, Praha 2, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 12. 3. 2014, č. j. 9 A 174/2013 - 22,

**t a k t o :**

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

**O d ů v o d n ě n í :**

Rozhodnutím ze dne 1. 8. 2013, č. j. 184/2013-OT-OSV/4, žalovaný rozhodl o stížnosti žalobce na postup Krajského soudu v Plzni při vyřizování žádosti o informace tak, že podle § 16a odst. 7 písm. a) zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o svobodném přístupu k informacím“), potvrdil výši úhrady za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací požadovanou Krajským soudem v Plzni.

Žalobou ze dne 27. 8. 2013 podanou u Krajského soudu v Českých Budějovicích se žalobce domáhá, aby soud rozsudkem (1.) určil, že vydání rozhodnutí žalovaného o žalobcově stížnosti po půl roce od podání stížnosti je nezákonným zásahem do práva na svobodný přístup k informacím, a (2.) přikázal Krajskému soudu v Plzni, aby žalobci neprodleně a bezplatně vydal informace specifikované v žádosti ze dne 6. 11. 2012.

Krajský soud v Českých Budějovicích usnesením ze dne 19. 9. 2013, č. j. 10 Na 86/2013 – 3, postoupil věc k vyřízení Městskému soudu v Praze.

Městský soud přípisem ze dne 6. 12. 2013 č. j. 9 A 174/2013 – 9, vyzval žalobce k zaplacení soudního poplatku za podání žaloby ve výši 2000 Kč.

Žalobce poté žádostí ze dne 2. 1. 2014 požádal městský soud o osvobození od soudních poplatků z důvodu nedostatku prostředků.

Městský soud usnesením ze dne 12. 3. 2014, č. j. 9 A 174/2013 - 22, žalobcovu žádost o osvobození od soudních poplatků zamítl. Konstatoval přitom, že žalobce sice doložil nedostatek prostředků, přesto však shledal, že podmínky pro osvobození od soudních poplatků nejsou splněny. Podle městského soudu se totiž (1.) jedná o zjevně neúspěšnou žalobu a (2.) žalobcova žádost o osvobození od soudních poplatků představuje zneužívání práva.

Žalobce (stěžovatel) podal proti uvedenému usnesení městského soudu kasační stížnost, kterou se domáhá jeho zrušení. Namítl, že městský soud není místně příslušný k projednání věci. Dále uvedl, že požádal o osvobození od jediného soudního poplatku, a to za podání žaloby, nežádal o osvobození od všech soudních poplatků. Dále nesouhlasí se závěrem městského soudu, že se jedná o žalobu zjevně neúspěšnou. Soud mu podle jeho názoru zakazuje domáhat se soudní ochrany a obchází zákon, jestliže odmítá vydat rozhodnutí ve věci samé. I kdyby „*podal stovky neúspěšných žalob, pak jedna úspěšná či neúspěšná není povahy zjevně neúspěšné*“. Pojem zneužití práva použitý městským soudem je jen „*nesoudnou brou se slovy k očerňování účastníků řízení*“. Městský soud navíc nedostatečně odůvodnil, proč se ztotožnil s judikátem, na který odkázal v odůvodnění napadeného usnesení. Dále namítl, že žaloba proti rozhodnutí žalovaného o stížnosti jako prostředek právní ochrany nemůže být vyloučena. Akt odložení žádosti pro nezaplacení předepsané úhrady není rozhodnutím, protože se nejedná o konstitutivní, ani deklaratorní správní akt. Neposkytnutí informací pro nezaplacení úhrady je nečinnost, přičemž soud je oprávněn zkoumat i to, zda výše úhrady byla vyčíslena správně. Zneužitím práva podle stěžovatele není ani podání kasační stížnosti.

Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného usnesení (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadené usnesení vzešlo (§ 102 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud v daném případě netrval na zaplacení soudního poplatku za kasační stížnost ani na povinném zastoupení stěžovatele advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Osvobození od soudních poplatků i právo na bezplatné zastoupení se váže k posouzení poměrů konkrétního žadatele. Nesplnění podmínek pro osvobození od soudních poplatků přitom vylučuje i právo na bezplatné zastoupení (§ 35 odst. 8 s. ř. s.). Za situace, kdy předmětem kasačního přezkumu je rozhodnutí (usnesení), jímž byla zamítnuta žádost o osvobození od soudního poplatku, by trvání jak na podmínce uhrazení soudního poplatku za kasační stížnost, tak i na podmínce povinného zastoupení, znamenalo jen další řetězení téhož problému (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 9. 2007, č. j. 9 As 43/2007 – 77, [www.nssoud.cz](http://www.nssoud.cz), rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 4. 2004, č. j. 6 Azs 27/2004 - 41, publikovaný pod č. 486/2005 Sb. NSS). Kasační stížnost lze tedy i při absenci těchto podmínek projednat a jedná se zároveň o kasační stížnost přípustnou.

Zdejší soud také dodává, že i když stěžovatel své kasační námitky nepodřadil pod žádný ze zákonem stanovených důvodů, případá podle obsahu kasační stížnosti v úvahu kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Nejvyšší správní soud v souladu se svou konstantní judikaturou vychází z toho, že „*pokud ze znění kasační stížnosti vyplývají důvody seznatelné a podřaditelné pod zákonné kasační důvody, není rozhodující, že stěžovatel své důvody nepodřadí jednotlivým zákonným*

pokračování

*ustanovením, či tak učiní nepřesně*“ (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 1. 2004, č. j. 2 Afs 7/2003 - 50, publikovaný pod č. 161/2004 Sb. NSS).

Posléze Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů, přičemž zkoumal, zda napadené rozhodnutí městského soudu netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkou místní nepříslušnosti Městského soudu v Praze k projednání a rozhodnutí věci a tedy i k rozhodování o žádosti stěžovatele o osvobození od soudních poplatků.

V prvé řadě je třeba konstatovat, že v daném případě na určení místní příslušnosti soudu v řízení o stěžovatelem podané žalobě nedopadá ustanovení § 7 odst. 2 s. ř. s., ve znění účinném do 31. 12. 2011, které citoval Krajský soud v Českých Budějovicích v usnesení o postoupení věci ze dne 19. 9. 2013, č. j. 10 Na 86/2013 – 3. Posouzení místní příslušnosti k řízení o žalobě v dané věci se řídí první větou § 7 odst. 2 s. ř. s., ve znění účinném od 1. 1. 2012, podle něhož „*je k řízení místně příslušný soud, v jehož obvodu je sídlo správního orgánu, který ve věci vydal rozhodnutí v prvním stupni nebo jinak zasáhl do práv toho, kdo se u soudu domáhá ochrany.*“ Dílčí pochybení, spočívající v aplikaci daného ustanovení ve znění, které na věc nedopadá, však samo o sobě ještě neznamená, že napadené usnesení městského soudu, jemuž byla věc postoupena, je zatíženo vadou řízení, která by mohla mít vliv na jeho zákonnost (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 7. 2009, č. j. 8 Afs 51/2007 – 87, publikované pod č. 1926/2009 Sb. NSS). Je však třeba postavit najisto, zda městský soud má místní příslušnost k projednání věci a tedy i k rozhodnutí o žádosti o osvobození od soudních poplatků i při aplikaci citovaného § 7 odst. 2 s. ř. s., ve znění účinném od 1. 1. 2012.

Pro posouzení místní příslušnosti soudu k řízení o žalobě je rozhodné, o který z žalobních typů upravených soudním řádem správním se jedná. K projednání a rozhodnutí věci v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu podle § 65 a násl. s. ř. s. je místně příslušný krajský soud, v jehož obvodu je sídlo správního orgánu, který ve věci vydal rozhodnutí v prvním stupni. V případě žaloby na ochranu proti nečinnosti správního orgánu podle § 79 a násl. s. ř. s. a žaloby na ochranu proti nezákonnému zásahu, pokynu či donucení správního orgánu podle § 82 a násl. s. ř. s. se uplatní druhá část citované první věty § 7 odst. 2 s. ř. s., ve znění účinném od 1. 1. 2012, tedy, že k řízení o těchto žalobách je příslušný krajský soud, v jehož obvodu je sídlo správního orgánu, který zasáhl do práv toho, kdo se u soudu domáhá ochrany.

Ze stěžovatelem zformulovaného petitu, jakož i ze samotného obsahu žaloby, je zřejmé, že se v daném případě jedná o zásahovou žalobu upravenou v § 82 a násl. s. ř. s. Stěžovatel se domáhá určení toho, že postup žalovaného při rozhodování o jeho stížnosti na postup povinného subjektu při vyřizování žádosti o informace podle § 16a odst. 1 písm. d) zákona o svobodném přístupu k informacím představuje nezákonný zásah. Dále se domáhá toho, aby soud v řízení o žalobě přikázal povinnému subjektu, tj. Krajskému soudu v Plzni, neprodleně a bezplatně vydat požadované informace. Návrh výroku soudu (petit) uvedený v žalobě tedy zjevně vychází z § 86 odst. 1 první věty s. ř. s., podle níž krajský soud, shledá-li žalobu důvodnou, „**určí, že provedený zásah byl nezákonný, a trvá-li takový zásah nebo jeho důsledky anebo broží-li jeho opakování, zakáže správnímu orgánu, aby v porušování žalobcovy práva pokračoval, a přikáže, aby, je-li to možné, obnovil stav před zásahem**“.

Nemůže se naopak jednat o žalobu na ochranu proti nečinnosti správního orgánu, neboť se stěžovatel nedomáhá vydání rozhodnutí ve věci samé či osvědčení (§ 79 odst. 1 s. ř. s.)

a nejedná se ani o žalobu proti rozhodnutí správního orgánu podle § 65 a násl. s. ř. s., neboť rozhodnutí žalovaného o stížnosti podle § 16a odst. 7 zákona o svobodném přístupu k informacím, které stěžovatel označil, není rozhodnutím správního orgánu ve smyslu § 65 s. ř. s. Rozhodnutím podle § 65 s. ř. s. je až rozhodnutí, jímž povinný subjekt žádost o poskytnutí informace pro nezaplacení úhrady odložil podle § 17 odst. 5 zákona o svobodném přístupu k informacím (viz usnesení zvláštního senátu zřízeného podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, ze dne 15. 9. 2010, č. j. Konf 115/2009 – 34, publikované pod č. 2301/2011 Sb. NSS a navazující usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 9. 2010, č. j. 2 As 34/2008 – 90, publikované pod č. 2164/2011 Sb. NSS), takové rozhodnutí však stěžovatel nenapadá. V úvahu nepřichází ani posoudit petit žaloby jako návrh podle druhé věty § 16 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím, jelikož v daném případě žalovaný nerozhodoval o odvolání proti rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti.

Aniž by tedy Nejvyšší správní soud jakkoliv hodnotil otázku, zda je podaná žaloba a její petit bez vad, konstatuje, že pro účely posouzení místní příslušnosti soudu k řízení o žalobě je třeba vycházet z toho, se jedná o žalobu proti nezákonnému zásahu správního orgánu podle § 82 a násl. s. ř. s., jak ostatně správně uvedl městský soud v záhlaví napadeného usnesení. V případě zásahové žaloby určuje žalovaného vždy sám žalobce svým tvrzením (§ 83 s. ř. s.) a rovněž při určení místní příslušnosti krajského soudu podle § 7 odst. 2 s. ř. s. je třeba v případě zásahové žaloby vycházet z žalobního tvrzení o tom, který správní orgán zasáhl do práv žalobce (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 2. 2014, č. j. Nad 45/2014 - 47, [www.nssoud.cz](http://www.nssoud.cz)). Z návrhu výroku rozsudku, v němž stěžovatel uvedl, že nezákonný zásah spatřuje v postupu žalovaného, je tak zřejmé, že do práv stěžovatele měl v konečném důsledku zasáhnout právě žalovaný. Pro určení místní příslušnosti soudu k řízení o žalobě je tedy rozhodné sídlo žalovaného, které se nachází v Praze. Soudem místně příslušným k projednání a rozhodnutí věci i k rozhodnutí o žádosti o osvobození od soudních poplatků je tedy bezpochyby Městský soud v Praze.

Námítku místní nepřislušnosti městského soudu tak shledal Nejvyšší správní soud nedůvodnou.

Dále se Nejvyšší správní soud zabýval posouzením důvodů, o které městský soud opřel rozhodnutí o zamítnutí žádosti o osvobození od soudních poplatků. Městský soud v první řadě konstatoval, že stěžovatelův návrh na určení, že rozhodnutí žalovaného je nezákonným zásahem, je v rozporu s § 82 s. ř. s., podle kterého zásahem správního orgánu nemůže být vydání rozhodnutí. Dále podle městského soudu proti rozhodnutí žalovaného nelze s úspěchem brojit ani žalobou podle § 65 a násl. s. ř. s. Městský soud v této souvislosti odkázal na závěry vyslovené v již citovaném usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 9. 2010 č. j. 2 As 34/2008 - 90.

Uvedené závěry ovšem nelze plně aprobovat. Je sice pravdou, že podle § 82 s. ř. s. nezákonným zásahem pojmově nemohou být jakákoliv rozhodnutí správních orgánů, kterými se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují práva nebo povinnosti, tj. rozhodnutí ve smyslu legislativní zkratky uvedené v § 65 odst. 1 s. ř. s. (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2010, č. j. 7 Aps 3/2008 – 98, publikované pod č. 2206/2011 Sb. NSS), v daném případě se ovšem o takové rozhodnutí nejedná, neboť, jak již bylo uvedeno, rozhodnutí o stížnosti žadatele o poskytnutí informace, který nesouhlasí s vyšší úhrady jemu sdělené (§ 16a odst. 7 zákona o svobodném přístupu k informacím), není rozhodnutím správního orgánu ve smyslu § 65 s. ř. s. Uvedená část ustanovení § 82 s. ř. s. se tak na rozhodnutí žalovaného nevztahuje. Závěry městského soudu jsou navíc rozporné.

pokračování

Městský soud totiž na jednu stranu konstatoval, že stěžovatelův návrh na určení, že rozhodnutí žalovaného je nezákonným zásahem, je v rozporu s § 82 s. ř. s., neboť se jedná o rozhodnutí (ve smyslu § 65 s. ř. s. ve spojení s § 82 s. ř. s.), zároveň však dále uvedl, že se o rozhodnutí podle § 65 odst. 1 s. ř. s. nejedná, a proto proti tomuto úkonu nelze s úspěchem brojit ani žalobou proti rozhodnutí správního orgánu.

Jiná věc je, že jak vyplývá z již zmiňovaných usnesení zvláštního senátu (ze dne 15. 9. 2010, č. j. Konf 115/2009 – 34) a rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu (ze dne 21. 9. 2010, č. j. 2 As 34/2008 – 90), „rozhodnutí“ nadřízeného orgánu podle § 16a odst. 7 zákona o svobodném přístupu k informacím o stížnosti žadatele o informaci proti výši úhrady požadované povinným subjektem nejsou vůči žadateli o informaci vrchnostenským aktem správního orgánu, který by konečným způsobem přímo zasahoval do jeho veřejných subjektivních práv (srov. též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 9. 2013, č. j. 5 As 124/2011 – 126, publikovaný pod č. 2958/2014 Sb. NSS), a právě proto proti němu není přípustná žaloba proti rozhodnutí správního orgánu [§ 68 písm. e) ve spojení s § 70 písm. a) a § 65 odst. 1 s. ř. s.] a z uvedeného důvodu by také nebylo možné proti němu úspěšně brojit žalobou na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu (§ 82 s. ř. s.). Tato úvaha je ovšem v napadeném usnesení městského soudu pouze naznačena, navíc se městský soud nevypořádal s tím, že se stěžovatel žalobou nedomáhá pouze určení toho, že nezákonným zásahem je samotné rozhodnutí žalovaného, jímž byla potvrzena výše úhrady požadovaná povinným subjektem, ale i postup žalovaného při vydání uvedeného rozhodnutí. Konkrétně se stěžovatel v petitu žaloby domáhá určení, že „*vydání rozhodnutí o stížnosti [...] po půl roce od jejího podání je [...] nezákonným zásahem*“.

Jakkoli tedy závěr městského soudu o zjevné neúspěšnosti žaloby není v úplnosti dostatečně odůvodněn, Nejvyšší správní soud se plně ztotožňuje s názorem městského soudu, že stěžovatelova žádost o osvobození od soudních poplatků představuje v nyní projednávané věci případ zneužití práva ze strany stěžovatele. Takovému zneužívajícímu výkonu práva nelze poskytnout ochranu. Individuální osvobození od soudních poplatků je procesní institut, jehož účelem je zejména ochrana účastníka, který se nachází v tíživých poměrech, před nepřiměřeně tvrdým dopadem zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích. Tento druh osvobození od soudních poplatků je upraven v § 36 odst. 3 s. ř. s. Z dikce tohoto ustanovení především vyplývá, že účastník může být zčásti a zcela výjimečně plně osvobozen od soudních poplatků při současném splnění těchto tří předpokladů: a) podání žádosti o osvobození od soudních poplatků, b) podaný návrh (na zahájení řízení) není zjevně neúspěšný, c) doložení nedostatku prostředků. Mimo toto ustanovení se dílčím způsobem aplikuje za použití § 64 s. ř. s. rovněž § 138 o. s. ř., který pamatuje na situace, kdy uplatňování nebo bránění práva před soudem nese znaky svévole (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 3. 2010, č. j. 8 As 22/2010 - 91, [www.nssoud.cz](http://www.nssoud.cz), či rozsudek ze dne 26. 10. 2011, č. j. 7 As 101/2011 - 66, publikovaný pod č. 2601/2012 Sb. NSS).

K podmínkám, za nichž soud může žadateli upřít dobrodiní osvobození od soudního poplatku v kontextu uvedených právních úprav, se vyjádřil i rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 27. 5. 2010, č. j. 1 As 70/2008 – 74, publikovaném pod č. 2099/2010 Sb. NSS, když dovodil, že „*slovo „může“ užitě v § 36 odst. 3 větě první s. ř. s. ovšem dává soudu určitý, byť ve světle judikatury Ústavního soudu poměrně nevelký, prostor pro uvážení, zda, i když jsou podmínky pro osvobození splněny, tj. účastník nemá dostatek prostředků a není naplněna ani negativní podmínka osvobození zakotvená ve větě druhé zmíněného ustanovení, není výjimečně namíste mu dobrodiní osvobození od soudních poplatků odepřít. Soudní uvážení se musí řídit stejnými pravidly jako uvážení správní, tj. zejména se musí vyvarovat libovůle, rozlišovat mezi různými případy na základě racionálních, logických a nediskriminačních kritérií a posuzovat obdobné případy obdobně a různé případy různě. Tato povinnost*

*při soudním uvážení plyne z principu materiálního právního státu (čl. 1 odst. 1 Ústavy). Znamená to, že budou-li podmínky podle § 36 odst. 3 věty první a věty druhé s. ř. s. splněny, pravidelně to povede k osvobození od soudních poplatků, a to v míře, která bude odpovídat majetkové nouzi účastníka řízení. Je proto žádoucí účastníka osvobodit jen částečně, lze-li po něm spravedlivě požadovat, aby byl jen z určité části svoji poplatkovou povinnost splnil. Neosvobození bude za splnění podmínek výjimkou z pravidla, pro kterou musí existovat vážné skutkové důvody, které je soud v rámci odůvodnění svého uvážení povinen přezkoumatelně vyložit, přičemž vždy musí mít na paměti, že základním smyslem a účelem uvedeného ustanovení je zajistit rovný přístup osob k soudní ochraně, tj. výkon ústavně zaručeného základního práva“.*

K okolnostem, za kterých je namístě nepřiznat stěžovateli osvobození od soudních poplatků, se Nejvyšší správní soud vyslovil ve zmiňovaném rozsudku ze dne 26. 10. 2011, č. j. 7 As 101/2011 – 66, na který ve svém rozhodnutí poukázal již městský soud. V tomto rozsudku zdejší soud konstatoval, že „zvláštním důvodem k odeprání osvobození od soudního poplatku je povaha sporů, které stěžovatel před správními soudy v poslední době v mnoha případech vede. A k nim patří i projednávaná věc. Krajskému soudu i Nejvyššímu správnímu soudu je z jejich úřední činnosti známo, že stěžovatel vede s různými veřejnými institucemi množství sporů týkajících se poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů, které často pokračují jako spory soudní. (...) Tyto spory přitom nejsou takového charakteru, aby měly vztah k podstatným okolnostem stěžovatelovy životní sféry. Netýkají se, a to ani nepřímo, stěžovatelova majetku, životních podmínek či jiných podobných záležitostí. Jde naopak o spory vyvolané stěžovatelovým zájmem o veřejné záležitosti a fungování veřejných institucí. Takové spory má stěžovatel plně právo vést, dává-li mu objektivní právo procesní možnosti tak činit, a musí v nich mít možnost účinně hájit svá práva. Není však důvod, aby náklady na vedení takových sporů, které je zásadně povinen bradit každý žalobce, za stěžovatele pravidelně nesl stát formou osvobození od soudních poplatků. Osvobození od soudních poplatků nemá být institutem umožňujícím chudým osobám vést bezplatně spory podle své libosti, nýbrž zajistit, aby v případech, kdy nemají dostatek prostředků, a přitom je na místě, aby soudní spor vedly (neboť jde o věc skutečně se dotýkající jejich životní sféry), jim nedostatek prostředků nebránil v účinné soudní ochraně. Takovou povahu však předmětný spor nemá. Jde o poskytnutí pokynu obecné povahy nejvyššího státního zástupce, přičemž ze žádných okolností nepochybně plyne, že by stěžovatel měl důvod vztahující se k jeho životní sféře, aby si uvedený dokument vyžádal. Stěžovatel má jisté právo snažit se takový dokument získat, avšak za existujících konkrétních okolností, z nichž je patrné, že předmětný spor nespadá do kategorie těch, které se týkají jeho životní sféry, je na místě mu výjimečně osvobození od soudních poplatků odeprát“.

V posuzovaném případě je důležité, že městský soud dostatečně zvážil stěžovatelovu žádost o osvobození od soudních poplatků ze všech uvedených hledisek. Nejvyšší správní soud se zcela ztotožňuje s názorem, že se v posuzované věci jedná o další z případů nadužívání žalobního práva stěžovatelem. Stěžovatel se podáním žaloby fakticky domáhá poskytnutí informací, které se týkají činnosti Krajského soudu v Plzni (mj. počet senátů a jejich označení, počet předsedajících senátů a samosoudců, počet asistentů a vyšších soudních úředníků, počet napadlých návrhů na oddlužení v době od nabytí účinnosti zákona č. 56/2008 Sb. do konce roku 2010 a počet kladných rozhodnutí o těchto návrzích). Činí tak za situace, kdy mu Krajský soud v Plzni, jako povinný subjekt, srozumitelně sdělil, že tyto informace jsou volně dostupné v elektronické podobě na internetových stránkách, na které ho odkázal. Nadto není nijak zřejmé, že by požadované informace měly reálnou vazbu k podstatným okolnostem stěžovatelovy životní sféry; nic takového ostatně stěžovatel ani netvrdil. Netýkají se, a to ani nepřímo, stěžovatelova majetku, životních podmínek či jiných podobných záležitostí.

Zdejšímu soudu je přitom z úřední činnosti známo, že stěžovatel vedl a vede před správními soudy velké množství obdobných sporů, v nichž se domáhá poskytnutí informací obdobného charakteru na základě zákona o svobodném přístupu k informacím. Nadto lze uvést, že jeho postup je *de facto* ve všech řízeních totožný. Dle názoru zdejšího soudu stěžovateli nejde o úspěšné dovedení řízení do konce, nýbrž se snaží o neustálé prodlužování sporů bezbřehými

pokračování

polemikami. Městský soud v napadeném usnesení jasně a srozumitelně popsal skutkové a právní důvody, které svědčí o zneužívání žalobního práva stěžovatele. Na základě těchto důvodů také žádost o osvobození od soudních poplatků zamítl. Ze strany městského soudu se tak nejedná o svévolný postup a za daných okolností je třeba s jeho závěry souhlasit.

Zdejší soud také dodává, že na uvedených závěrech nemůže nic změnit ani stěžovatelova do značné míry nesrozumitelná argumentace provázená expresivními výrazy a všudypřítomnou lamentací, kterou lze jen velmi těžko myšlenkově uchopit, natož se s ní podrobně logicky vypořádat.

Nejvyšší správní soud tak musí konstatovat, že městský soud oprávněně dospěl k závěru, že za dané situace je zcela namístě stěžovateli nepřiznat osvobození od soudních poplatků. Byť závěry napadeného usnesení o zjevné neúspěšnosti žaloby nejsou, jak již bylo řečeno, ve své úplnosti dostatečně odůvodněny, důvod zamítnutí žádosti o osvobození od soudních poplatků spočívající ve zneužití práva ze strany stěžovatele v daném případě plně ob stojí. Z tohoto důvodu Nejvyšší správní soud pouze zčásti korigoval závěry vyslovené městským soudem, aniž by napadené usnesení zrušil (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 4. 2009, č. j. 8 Afs 15/2007 - 75, publikované pod č. 1865/2009 Sb. NSS).

Nejvyšší správní soud dospěl z výše uvedených důvodů k závěru, že kasační stížnost jako celek není důvodná, a proto ji v souladu s § 110 odst. 1 in fine s. ř. s. zamítl.

O náhradě nákladů řízení Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalovaný měl ve věci úspěch, příslušelo by mu tedy právo na náhradu nákladů důvodně vynaložených v řízení o kasační stížnosti, z obsahu spisu však plyne, že mu žádné náklady nevznikly.

**P o u č e n í :** Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 29. května 2014

JUDr. Jakub Camrda  
předseda senátu